

ถาม-ตอบโครงการเรียนฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพ

1. ผู้ที่ได้รับสิทธิจากโครงการเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพมีใครบ้าง

ตอบ นักเรียนชั้นอนุบาล 1-3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จากสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (โรงเรียนสังกัด สพฐ./โรงเรียนเอกชน/กศน. โรงเรียนสาธิต วิทยาลัยอาชีวศึกษา) กระทรวงมหาดไทย (โรงเรียน ตชด./โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) กระทรวงวัฒนธรรม (สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์) สำนักนายกรัฐมนตรี (โรงเรียนพระปริยัติธรรม)

2. กรณีนักเรียนไม่มีเลข 13 หลัก จะได้รับสิทธิเรียนฟรีหรือไม่ ทางโรงเรียนต้องปฏิบัติอย่างไร

ตอบ นักเรียนที่เข้าเรียนโดยไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร โรงเรียนจะกำหนดรหัส G และตามด้วยเลข 12 หลักไว้ นักเรียนมีสิทธิได้รับเงินอุดหนุนรายหัวและเงินจากโครงการเรียนฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพ

3. ใครเป็นผู้จัดซื้อ จัดหา หนังสือเรียน เครื่องแบบนักเรียน อุปกรณ์การเรียน

ตอบ โรงเรียนจัดซื้อหนังสือเรียนเพราะเป็นทรัพย์สินของโรงเรียนที่ให้นักเรียนยืมเรียน โดยซื้อได้เฉพาะหนังสือที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ ให้พิมพ์จำหน่าย สำหรับเครื่องแบบนักเรียนและอุปกรณ์การเรียนนั้น นักเรียนและผู้ปกครองจะได้รับเงินสดจากโรงเรียนเพื่อไปดำเนินการซื้อเองจากที่ใดก็ได้ เมื่อซื้อเสร็จแล้วก็นำไปเสร็จรับเงิน หรือหลักฐานอื่นมาแสดงแก่โรงเรียน

4. โรงเรียนอนุบาลจะเก็บค่าชั้น แปรงสีฟัน ยาสีฟัน ที่นอน หมอน ชุดนอนได้หรือไม่

ตอบ เก็บได้ เพราะเป็นรายการที่นอกเหนือจากโครงการเรียนฟรี 15 ปี และถือเป็นของใช้ส่วนตัว แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาก่อน

5. ถ้ามีผู้ละสิทธิรับเงินค่าเครื่องแบบนักเรียนและอุปกรณ์การเรียน กระทรวงศึกษาธิการจะนำเงินเหล่านี้จะนำไปใช้ทำอะไร

ตอบ เงินจากการละสิทธิค่าเครื่องแบบนักเรียนและอุปกรณ์การเรียนจะส่งไปให้โรงเรียนที่ไม่ผ่านการรับรองมาตรฐาน มีผลการประเมินของ สมศ. รอบแรกอยู่ในระดับปรับปรุง ซึ่งมีประมาณ 600 โรงเรียน

6. นักเรียนในโรงเรียนเอกชนจะต้องเสียค่าเล่าเรียนหรือไม่

ตอบ โรงเรียนเอกชน มี 3 ประเภท คือ 1) โรงเรียนขอรับเงินอุดหนุนจากรัฐ 100% (ไม่เก็บเงินจากผู้ปกครอง) 2) โรงเรียนขอรับเงินอุดหนุนจากรัฐ 60% (เก็บเงินจากผู้ปกครอง 40%) 3) โรงเรียนที่ไม่รับเงินอุดหนุนจากรัฐ (เก็บเงินจากผู้ปกครอง 100%) เมื่อมีโครงการเรียนฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพ โรงเรียนจะได้รับเงินอุดหนุนรายหัวในชั้นอนุบาล 1 ซึ่งเดิมไม่ได้รับ และโรงเรียนประเภทที่ 2 จะได้รับเงินอุดหนุนเพิ่มจาก 60% เป็น 70% ซึ่งโรงเรียนต้องเก็บเงินจากผู้ปกครองลดลงตามสัดส่วนที่รัฐเพิ่มเงินให้โรงเรียน

7. ผู้ปกครอง/นักเรียนสามารถนำเงินค่าอุปกรณ์การเรียนไปซื้อสิ่งใดได้บ้าง

ตอบ แบบฝึกหัดกลุ่มสาระ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ (เฉพาะระดับประถมศึกษา) สมุด ปากกา ดินสอ ขางลบ ไม้บรรทัด เครื่องมือเรขาคณิต วัสดุฝึกICT(CD) สำหรับผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 – มัธยมศึกษาปีที่6/ปวช.และกระดาษ สีเทียน ดินน้ำมัน สำหรับผู้เรียนระดับก่อนประถมศึกษา หรือ อุปกรณ์การเรียนอื่นตามความต้องการจำเป็นของนักเรียน

8. ผู้ปกครอง/นักเรียนสามารถซื้ออุปกรณ์การเรียนจากสหกรณ์โรงเรียนได้หรือไม่

ตอบ ได้ หรือ ซื้อจากร้านค้าใดก็ได้ แต่ต้องนำใบเสร็จ หรือใบสำคัญรับเงินมาแสดง

9. เงินค่าอุปกรณ์การเรียนสามารถซื้อสมุดที่มีตราโรงเรียนได้หรือไม่

ตอบ ได้ แต่ต้องไม่เป็นการบังคับให้นักเรียนซื้อ

10. โรงเรียนสามารถกำหนดรายการอุปกรณ์การเรียนให้กับผู้ปกครองได้หรือไม่

ตอบ ได้ โรงเรียนต้องแจ้งให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบว่าในแต่ละภาคเรียนนั้น นักเรียนต้องใช้อุปกรณ์อะไรบ้างในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อผู้ปกครองจะได้ซื้ออุปกรณ์การเรียนตรงตามความต้องการ

11. โรงเรียนสามารถนำอุปกรณ์การเรียน มาจำหน่ายให้แก่ักเรียนได้หรือไม่

ตอบ ได้ แต่ต้องไม่เป็นการบังคับให้นักเรียนซื้อ

12. ผู้ปกครอง/นักเรียนสามารถนำค่าเครื่องแบบนักเรียนไปซื้อสิ่งใดได้บ้าง

ตอบ เสื้อ กางเกง กระโปรง หากนักเรียนมีเสื้อ กางเกง กระโปรงเพียงพอแล้วหรือมีเงินเหลือจากการซื้อเสื้อ กางเกง กระโปรง ก็สามารถนำไปซื้อเข็มขัด รองเท้า ถุงเท้า ชุดลูกเสือ เนตรนารี ยูกาซาดและชุดกีฬาได้ตามความต้องการจำเป็น

13. กรณีผู้ปกครองไปจัดซื้อเครื่องแบบนักเรียนจากร้านค้าที่ไม่มีใบเสร็จรับเงินจะให้ทำอย่างไร

ตอบ ให้ผู้ขายเขียนบิลเงินสด หรือใบสำคัญรับเงิน โดยระบุที่อยู่ร้านขาย หมายเลขโทรศัพท์ เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้

14. ผู้ปกครองไปจัดซื้อเครื่องแบบนักเรียน แล้วมีเงินเหลือ จะให้ทำอย่างไร

ตอบ เงินนี้สามารถนำไปซื้อเข็มขัด รองเท้า ถุงเท้า ชุดลูกเสือ เนตรนารี ยูกาซาดและชุดกีฬาได้

15. ผู้ปกครองตัดเย็บชุดนักเรียนเองหรือจ้างกลุ่มแม่บ้านตัดเย็บได้หรือไม่ และจะใช้อะไรเป็น

หลักฐาน

ตอบ ได้ โดยขอให้ผู้ปกครองหรือกลุ่มแม่บ้านรับรอง และมีชุดนักเรียนมาแสดงจริง

16. โรงเรียนสามารถนำเครื่องแบบนักเรียน มาจำหน่ายให้แก่ักเรียนได้หรือไม่

ตอบ ได้ แต่ต้องไม่เป็นการบังคับให้นักเรียนซื้อ

17. กิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนประกอบด้วยอะไรบ้าง

ตอบ 1. กิจกรรมวิชาการ 2. กิจกรรมคุณธรรม/ลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด 3. ทักษะศึกษา 4. การบริการสารสนเทศ/ICT 40 ชั่วโมง/ปี

18. โรงเรียนต้องจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพให้ครบทั้ง 4 กิจกรรมหรือไม่

ตอบ ต้องจัดให้ครบ 4 กิจกรรม

19. โรงเรียนจะเก็บเงินเพิ่มเติมเพื่อนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้หรือไม่

ตอบ เก็บได้ หากจัดกิจกรรมมากกว่าหรือนอกเหนือจากกิจกรรมเรียนฟรีที่กำหนดไว้ แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากภาคี 4 ฝ่ายและคณะกรรมการสถานศึกษา และต้องไม่เป็นการรอนสิทธิ์เด็กยากจนและเด็กด้อยโอกาส อย่างไรก็ตามในการเก็บเงินต้องเก็บไม่เกินกว่าที่กำหนดไว้ในประกาศหลักเกณฑ์เงินบำรุงการศึกษา/ค่าธรรมเนียมของแต่ละสังกัด กล่าวคือ โรงเรียนของ สพฐ. เก็บได้ไม่เกิน 1,000 บาท/ภาคเรียน โรงเรียนเอกชน เก็บได้ไม่เกินบาท/ภาคเรียน วิทยาลัยอาชีวศึกษา เก็บได้ไม่เกิน.....บาท/ภาคเรียน

20. โครงการเรียนฟรี 15 ปี จะมีต่อไปอย่างต่อเนื่องหรือไม่

ตอบ รัฐบาลจะดำเนินโครงการนี้ไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อดำรงสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนทุกคนที่จะได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพ เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

คำถามคำตอบโครงการเรียนฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพ

ทั่วไป

1. นโยบายเรียนฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพ เป็นการจัดการศึกษาตั้งแต่ชั้นใดถึงชั้นใด

ตอบ อนุบาล 3 ขวบ ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ ปวช. ปีที่ 3

2. ถ้ามีเงินเหลือจากโครงการเรียนฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพ 15 ปีอย่างมีคุณภาพจะอย่างไร

ตอบ เงินเหลือจากที่ได้รับจัดสรรไปแล้วจะมี 2 กรณี กรณีแรกเหลือจากการซื้อหนังสือเรียนหรือกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้โรงเรียนสามารถนำเงินที่เหลือไปใช้ในกิจกรรมอื่นๆตามโครงการเรียนฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพได้ตามความเห็นชอบของภาคี 4 ฝ่ายและคณะกรรมการสถานศึกษา กรณีที่สองเหลือเพราะจำนวนนักเรียนจริงน้อยกว่าจำนวนนักเรียนที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ ให้โรงเรียนเก็บเงินส่วนนี้ไว้สมทบกับการจัดสรรเงินอุดหนุนให้โรงเรียนในคราวต่อไป

3. กรณีนักเรียนไม่มีเลข 13 หลัก จะได้รับสิทธิ์เรียนฟรีหรือไม่ ทางโรงเรียนต้องปฏิบัติอย่างไร

ตอบ นักเรียนที่เข้าเรียนโดยไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร โรงเรียนจะกำหนดรหัส G และตามด้วยเลข 12 หลักไว้ นักเรียนมีสิทธิ์ได้รับเงินอุดหนุนรายหัวและเงินจากโครงการเรียนฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพ

4. นักเรียนที่กำลังจะจบชั้นสูงสุดของโรงเรียนในปีการศึกษา 2551 และไปเรียนต่อที่โรงเรียนอื่นจะต้องจ่ายเงินค่าเครื่องแบบนักเรียน อุปกรณ์การเรียน หนังสือเรียนให้ในช่วงเดือนมีนาคม 2552 นี้หรือไม่

ตอบ ไม่ต้องจ่าย/ซื้อ เพราะเงินตามโครงการเรียนฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพจัดให้สำหรับนักเรียนที่จะเรียนในปีการศึกษา 2552 ที่โรงเรียนของท่าน

ค่าเล่าเรียน

1. เงินค่าเล่าเรียนตามโครงการเรียนฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพ หมายถึงอะไร

ตอบ เงินอุดหนุนรายหัวที่โรงเรียนเคยได้รับอยู่แล้วตามปกติ แต่จะจัดให้เพิ่มเติมสำหรับนักเรียนอนุบาล 3 ขวบและเพิ่มจากอุดหนุนร้อยละ 60 เป็นร้อยละ 70 ในโรงเรียนเอกชน

หนังสือเรียน

1. ค่าหนังสือเรียนสามารถนำไปซื้อสิ่งใดได้บ้าง

ตอบ หนังสือเรียนทุกชั้นทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ(ระดับก่อนประถมศึกษาใช้หนังสือเสริมประสบการณ์)

2. แนวทางการดำเนินงานที่กำหนดให้ต้องมีผู้ขายไม่ต่ำกว่า 3 ราย กรณีที่มีผู้เข้าเสนอราคาเพียงรายเดียวสามารถจัดซื้อได้หรือไม่

ตอบ ถ้ามีผู้เข้าแข่งขันเพียงรายเดียว และมีคุณสมบัติถูกต้อง ไม่เกินวงเงินงบประมาณที่มีอยู่สามารถจัดซื้อได้

3. การจัดซื้อหนังสือโดยวิธีสอบราคาสามารถจัดซื้อจากผู้ขายรายเดียวทั้ง 8 กลุ่มสาระหรือไม่
ตอบ การจัดซื้อหนังสือให้พิจารณาแยกแต่ละรายกลุ่มสาระและรายชั้น หากผู้ขายดังกล่าวเสนอราคาแล้ว หนังสือมีคุณภาพและราคาเหมาะสมทั้งหมดก็สามารถซื้อได้

4. กรณีเงินสำหรับซื้อหนังสือเรียนไม่พอสามารถใช้เงินอุดหนุนรายหัวของโรงเรียนมาเพิ่มได้หรือไม่

ตอบ ไม่ได้ เพราะเงินงบประมาณที่จัดให้เน้นเพียงพอที่จะจัดซื้อได้สำหรับนักเรียนแต่ละคน แต่หากไม่พออันเนื่องมาจากมีจำนวนนักเรียนมากขึ้นกว่าที่แจ้งไว้ ก็สามารถยืมเงินอุดหนุนรายหัวมาจ่ายทดรองไปพลางก่อนได้ และรีบแจ้งจำนวนนักเรียนที่ถูกต้องให้ต้นสังกัดทราบเพื่อจะได้โอนเงินมาชดเชยให้

5. ราคาหนังสือเรียนสามารถใช้ตัวกันได้หรือไม่ เช่น ป.1 ไม่พอ แต่ ป.2 มีเงินเหลือ

ตอบ ได้

6. ผู้ขาย 3 ราย หมายถึง ยี่บัว 3 ราย หรือ 3 สำนักพิมพ์

ตอบ ผู้ขาย 3 ราย หมายถึง ผู้จำหน่ายหนังสือ 3 ราย ไม่ได้หมายถึง 3 สำนักพิมพ์

7. โรงเรียนจะใช้เงินค่าหนังสือเรียนจากโครงการ 15 ปีอย่างมีคุณภาพ ซื้อหนังสือเพิ่มเติม นอกจาก 8 กลุ่มสาระได้หรือไม่

ตอบ ไม่ได้

อุปกรณ์การเรียน

1. ถ้าอุปกรณ์การเรียนสามารถนำไปซื้อสิ่งใดได้บ้าง

ตอบ แบบฝึกหัดกลุ่มสาระ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ (เฉพาะระดับประถมศึกษา) สมุด ปากกา ดินสอ ยางลบ ไม้บรรทัด เครื่องมือเรขาคณิต วัสดุฝึกICT(CD) สำหรับผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 – มัธยมศึกษาปีที่6และกระดาษ สีเทียน ดินน้ำมัน สำหรับผู้เรียนระดับก่อนประถมศึกษา

2. กรณีที่ผู้ปกครองจัดซื้ออุปกรณ์การเรียนจากสหกรณ์โรงเรียนจะใช้ใบเสร็จจากไหน

ตอบ ใบเสร็จรับเงิน หรือบิลเงินสด ของสหกรณ์โรงเรียน

3. เงินค่าอุปกรณ์การเรียนสามารถซื้อสมุดที่มีตราโรงเรียนได้หรือไม่

ตอบ ได้ แต่ต้องไม่เป็นการบังคับให้นักเรียนซื้อ

4. โรงเรียนสามารถกำหนดรายการอุปกรณ์การเรียนให้กับผู้ปกครองได้หรือไม่

ตอบ โรงเรียนต้องแจ้งให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบว่าในแต่ละภาคเรียนนั้น นักเรียนต้องใช้อุปกรณ์อะไรบ้างในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อจะได้มีอุปกรณ์การเรียนตรงตามความต้องการ

5. โรงเรียนสามารถนำอุปกรณ์การเรียน มาจำหน่ายให้แก่แก่นักเรียนได้หรือไม่

ตอบ ได้ แต่ต้องไม่เป็นการบังคับให้นักเรียนซื้อ

เครื่องแบบนักเรียน

1. ถ้าเครื่องแบบนักเรียนสามารถนำไปซื้อสิ่งใดได้บ้าง

ตอบ ต้องซื้อเสื้อ กางเกง กระโปรงให้นักเรียนก่อน หากนักเรียนมีเสื้อ กางเกง กระโปรงเพียงพอแล้วหรือมีเงินเหลือจากการซื้อเสื้อ กางเกง กระโปรง ก็สามารถนำไปซื้อเข็มขัด รองเท้า ถุงเท้า ชุดลูกเสือ เนตรนารี ยูวกาชาดและชุดกีฬาได้ตามลำดับ

2. กรณีผู้ปกครองไปจัดซื้อเครื่องแบบนักเรียนจากร้านค้าที่ไม่มีใบเสร็จรับเงินจะให้ทำอย่างไร

ตอบ ให้ผู้ขายเขียนบิลเงินสด หรือใบสำคัญรับเงิน โดยระบุที่อยู่ร้านขาย หมายเลขโทรศัพท์ เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้

3. ผู้ปกครองไปจัดซื้อเครื่องแบบนักเรียน แล้วมีเงินเหลือ จะให้ทำอย่างไร

ตอบ เงินนี้สามารถนำไปซื้อเข็มขัด รองเท้า ถุงเท้า ชุดลูกเสือ เนตรนารี ยูวกาชาดและชุดกีฬาได้

4. การติดตามใบเสร็จรับเงินต้องติดตามจากผู้ปกครองทุกคนหรือไม่ ถ้าไม่ได้ทำอย่างไร

ตอบ ควรติดตามให้ครบทุกคน เพื่อให้ทราบว่า ผู้ปกครองได้นำเงินไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์จริง

5. โรงเรียนต้องเก็บใบเสร็จรับเงินค่าเครื่องแบบนักเรียนและค่าอุปกรณ์การเรียนหรือไม่

ตอบ เก็บไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในการติดตามตรวจสอบ

6. ผู้ปกครองเย็บชุดนักเรียนเองได้หรือไม่ และจะใช้อะไรเป็นหลักฐาน

ตอบ ได้ โดยขอให้ผู้ปกครองรับรอง หรือมีชุดนักเรียนใส่จริง

7. การจ่ายเงินซื้อเครื่องแบบนักเรียนให้กลุ่มเป็นชั้นเรียนหรืออย่างไร

ตอบ อยู่ที่การบริหารของแต่ละโรงเรียน แต่ถ้าแยกเป็นรายชั้นเรียนจะสะดวกต่อ

การตรวจสอบ

8. โรงเรียนสามารถเครื่องแบบนักเรียน มาจำหน่ายให้แก่ นักเรียนได้หรือไม่

ตอบ ได้ แต่ต้องไม่เป็นการบังคับให้นักเรียนซื้อ

กิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

1. กิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนประกอบด้วยอะไรบ้าง

ตอบ กิจกรรมวิชาการ กิจกรรมคุณธรรม/ลูกเสือ/เนตรนารี/ยูวกาชาด ทัศนศึกษา การบริการ สारसनเทคโนโลยี/ICT

2. โรงเรียนต้องจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพให้ครบทั้ง 4 กิจกรรมหรือไม่

ตอบ ต้องจัดให้ครบ 4 กิจกรรม

3. โรงเรียนจะเก็บเงินเพิ่มเติมเพื่อนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้หรือไม่

ตอบ เก็บได้ หากจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมากกว่าที่กำหนดไว้ และต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างก็ตามต้องเก็บไม่เกินกว่าที่กำหนดไว้ในประกาศหลักเกณฑ์เงินบำรุงการศึกษา